

Refugi antiaeri

El Bruc

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: C/ Bruc del Mig, 8
Emplaçament Entre el carrer del Bruc del mig i el torrent de l'Illa
Alçada: 463

Coordenades:

Latitud: 41.57903
Longitud: 1.78063
UTM Est (X): 398351
UTM Nord (Y): 4603756

Classificació

Número de fitxa 08025 - 36
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1938
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 8440741CG0984S
Autoria de la fitxa Gemma Estrada i Planell i Josep-Vicenç Mestre Casanova
Data de registre de la fitxa: dc., 25/07/2012 - 02:00

Descripció

El refugi està format per una mena de túnel excavat en el terreny, sense cap recobriment. Surt de la planta semisoterrani de l'edifici i baixa fins a la llera del torrent de l'Illa. Té una llargada de 81 metres, una amplada de 1'5 metres i una alçada de 1'85 m. Des de la boca de la fàbrica, té un primer recorregut de 38 metres amb un fort desnivell amb graons excavats al mateix terra. Després es bifurca en dos trams. El primer continua recte 22 m. més fins a sortir al torrent. El segon, gairebé perpendicular al principal, continua en un recorregut de 22 m. en direcció a una altra sortida avui tapiada. En tot el recorregut hi havia hagut instal·lació elèctrica. Com a conseqüència de les obres de construcció de pisos a l'antiga fàbrica, l'accés des de l'interior de la fàbrica va ser tapiat i és probable que un primer tram del seu recorregut vagi quedar enrunat.

Història

A causa del perill dels bombardejos de la guerra civil (1936-1939) es va excavar un refugi antiaeri a la fàbrica Poch i Freixas, on es fabricaven taps i tubs d'estany. Es va reconvertir, durant la guerra per a poder fabricar casquets de bala i piles per a material de transmissions. El refugi començava a l'interior de la planta semisoterrani de la fàbrica i arribava fins al torrent de l'Illa. Va ser construït per persones del poble i pels mateixos treballadors de la fàbrica. L'any 2003 es va enderrocar la fàbrica i part del túnel per tal de construir un bloc de pisos.

Bibliografia

ESTRADA I PLANELL, Gemma (1995). La Guerra Civil al Bruc. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca Serra d'Or 155
PUJADÓ PUIGDOMÈNECH, Judit (2006) Contra l'oblit. Els refugis antiaeris poble a poble. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. p. 155.

